

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: “Yêu cầu tuyên bố một người hạn chế hoặc mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐỨC LINH, TỈNH BÌNH THUẬN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Minh Tuấn.

Thư ký phiên họp: Bà Mai Thảo Chi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Thanh Tốt – Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 9 năm 2022 mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự sơ thẩm thụ lý số 188/2022/TLST-VDS ngày 04 tháng 7 năm 2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 204/2022/QĐST-VDS ngày 25 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Hà Văn D, sinh năm 1965; Thường trú: Số 21/6, đường số 6, tổ 1, thôn Đông Tân, xã Đông Hà, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Chị Hà Thị M, sinh năm 1995; Thường trú: Số 21/6, đường số 6, tổ 1, thôn Đông Tân, xã Đông Hà, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận; nơi ở hiện nay: Số 147, đường số 09, thôn Nam Hà, xã Đông Hà, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận.

2. Anh Hà Huy G, sinh năm 2003; Thường trú: Số 21/6, đường số 6, tổ 1, thôn Đông Tân, xã Đông Hà, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo nội dung đơn yêu cầu, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu ông Hà Văn D trình bày như sau: Ông và bà Lại Thị T sinh sống với nhau như vợ chồng và có với nhau 03 con chung tên: Hà Văn H, sinh năm

1993; Hà Thị M, sinh năm 1995 và Hà Huy G, sinh năm 2003. Bà T chết năm 2022 (giấy chứng tử số 11, ngày 09/3/2022).

Từ khi sinh ra được khoảng 02 tháng tuổi thì Hà Văn H bị bệnh bại não, liệt cơ toàn phần, mức độ đặc biệt nặng, không tự phục vụ được các sinh hoạt cá nhân mà cần phải có người chăm sóc. Năm 2013, anh H được Ủy ban nhân dân xã Đông Hà cấp giấy xác nhận khuyết tật (dạng khuyết tật vận động, thần kinh) và được lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng. Nay ông làm đơn yêu cầu đề nghị tuyên bố anh Hà Văn H mất năng lực hành vi dân sự để ông cử người giám hộ giúp Hà Văn H tham gia các giao dịch dân sự phục vụ đời sống của anh H.

Quá trình tham gia tố tụng và tại phiên họp, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chị Hà Thị M và anh Hà Huy G đều thống nhất với ý kiến của ông Hà Văn D.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh phải biểu ý kiến: Tòa án thụ lý giải quyết hồ sơ là có căn cứ theo đúng quy định tại Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Quá trình giải quyết hồ sơ và tại phiên họp, Thẩm phán và thư ký đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 499/KL-VPYTW đã kết luận: Tại thời điểm giám định anh Hà Văn H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông D, tuyên bố Hà Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đức Linh nhận định:

[1] Yêu cầu của ông Hà Văn D đề nghị Tòa án tuyên bố anh Hà Văn H bị mất năng lực hành vi dân sự là yêu cầu giải quyết việc dân sự được quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Hiện anh Hà Văn H có hộ khẩu thường trú và đang cư trú tại thôn Đông Tân, xã Đông Hà nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận là đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 35 của BLTTDS năm 2015.

[2] Vợ chồng ông Hà Văn D và bà Lại Thị Tho sinh được 03 người con là: Hà Văn H, sinh năm 1993; Hà Thị Mến, sinh năm 1995 và Hà Huy Giang, sinh năm 2003. Bà Tho chết năm 2022 (giấy chứng tử số 11, ngày 09/3/2022). Khi mới

sinh ra được khoảng 02 tháng tuổi, Hà Văn H bị bệnh sốt cao, co giật và được chuẩn đoán là bị bại não. Sau đó, anh H nằm một chỗ, không nói được, không tự phục vụ được các sinh hoạt cá nhân mà cần phải có người chăm sóc. Năm 2013, anh H được Ủy ban nhân dân xã Đông Hà cấp giấy xác nhận khuyết tật (dạng khuyết tật vận động, thần kinh) và được lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng.

[3] Quá trình giải quyết vụ việc, Tòa án nhân dân huyện Đức Linh đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 21/2022/QĐ-TA ngày 18/7/2022 đề nghị Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa thực hiện việc giám định sức khỏe tâm thần đối với anh Hà Văn H. Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa đã ghi nhận quá trình giám định, theo dõi và thăm khám đối với anh H như sau:

Diễn biến quá trình theo dõi giám định: Đương sự tỉnh, về mặt khờ khạo, nằm một chỗ, không tiếp xúc được, không có ngôn ngữ, chỉ ú ớ những từ vô nghĩa, chân tay co quắp. Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 499/KL-VPYTW ngày 16 tháng 8 năm 2022 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa đã kết luận: Tại thời điểm giám định Hà Văn H chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F73-G80-ICD.10), mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Do vậy, yêu cầu của ông D đề nghị Tòa án tuyên bố Hà Văn H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và được chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Hà Văn H là người yêu cầu nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật. Ông H tự nguyện chi trả chi phí giám định cho Cơ quan giám định không có đề nghị gì nên không xem xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 367, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà ông Hà Văn D:

Tuyên bố: Hà Văn H, sinh năm 1993; địa chỉ: Số 21/6, đường số 6, tổ 1, thôn Đông Tân, xã Đông Hà, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận, là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Hà Văn D phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000 đồng đã nộp theo biên lai số 00012316 ngày 04/7/2022 của Chi cục Chi cục thi hành án dân sự huyện Đức Linh. Ông D đã nộp đủ lệ phí.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân huyện Đức Linh có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND huyện Đức Linh;
- Lưu HSVA.

THẨM PHÁN

Lê Minh Tuấn